

Toetsen: het gebruik van methode afhankelijke en methode onafhankelijke toetsen

Om de rekenvaardigheid van kinderen te volgen kan een school verschillende instrumenten inzetten. De instrumenten kunnen methode gebonden zijn, zoals observaties en methode toetsen, of methode onafhankelijk, zoals bijvoorbeeld de toetsen van het *Cito LOVS*.

Methode afhankelijke instrumenten

Observaties en toetsen die vanuit de methode worden aangeboden geven een goed beeld van hoe het staat met de beheersing van de doelen die zijn aangeboden in de methode. De methode gebonden toetsen zijn beheersingstoetsen. Bij *Pluspunt 4* en *De wereld in getallen 5* worden er vanuit de methode zowel bloktoetsen als halfjaarlijkse supertoetsen aangeboden.

De bloktoetsen zijn beheersingstoetsen. Het is de bedoeling dat de kinderen de doelen die zijn aangeboden daadwerkelijk halen. Een doel wordt gehaald wanneer minimaal 80% van de opgaven goed wordt gemaakt. Deze toetsen maken nauwelijks onderscheid tussen goede en zwakke rekenaars. Het is vrij normaal wanneer iedereen deze toetsen goed maakt. De lesstof is immers kortgeleden aangeboden en de lay-out is identiek aan de lay-out zoals die in de lessen is aangeboden. Kinderen kunnen deze toets op hun korte termijn geheugen meestal goed maken.

Observatiegegevens zijn al veel betrouwbaarder en voegen veel toe aan de toets gegevens. De toets resultaten, samen met de observatiegegevens geven een goed beeld van hoe het staat met de beheersing van de doelen. Maar hierbij gaat het nog steeds over doelen die kort geleden zijn aangeboden.

De halfjaarlijkse supertoets wordt twee keer per schooljaar aangeboden. Ook dit is een beheersingstoets. Deze toets gaat over leerdoelen van de afgelopen vier maanden. Het verschil met de bloktoetsen is dat de kinderen deze toets niet op hun korte termijn geheugen kunnen maken. Wanneer kinderen deze toets minder goed maken dan de bloktoetsen dan is dat geen goed teken. Deze toetsen gaan over doelen die allemaal aan de orde zijn geweest en allemaal beheerst moeten worden.

Methode onafhankelijke toetsen

De methode onafhankelijke toetsen, zoals de toetsen van het *Cito LOVS*, zijn vaardigheidstoetsen en geen beheersingstoetsen. Het gaat bij deze toetsen om het cognitieve vermogen van kinderen. Het gaat er dus om dat kinderen presteren naar vermogen. Binnen de *Cito LOVS* toetsen wordt een onderscheid gemaakt in vijf niveaus. Deze hebben een categorisering middels de Romeinse cijfers I t/m V. De norm is zo gesteld dat landelijk 20% een I score haalt, 20% een II score, 20% een III, 20% een IV en 20% een V. Deze toets brengt de zwakkere leerlingen, de gemiddelde leerling en de leerlingen die wat extra's aankunnen in beeld.

Het doel van de methode onafhankelijke toets is om vast stellen op welk niveau de rekenvaardigheid ligt en hoeveel groei een leerling heeft doorgemaakt. De opgaven gaan over leerstof die langer geleden is aangeboden. Kinderen kunnen deze toets dus niet op hun korte termijn geheugen maken. Er staan ook bewust opgaven in de toets die nog nooit zijn aangeboden. Alleen kinderen die een I score halen zullen deze opgaven op eigen kracht kunnen maken. Hoe de verdeling in uw groep over de vijf categorieën is, hangt af van de instroom.

Starten met Pluspunt 4 en De wereld in getallen 5

Starten met een nieuwe rekenmethode brengt veranderingen met zich mee. In het eerste jaar moeten zowel de kinderen als de leerkracht de methode leren kennen en zich de didactiek eigen maken. Soms moeten er hiaten worden weggewerkt. Hierdoor kan het gebeuren dat de resultaten op toetsen, zowel methode afhankelijk als methode onafhankelijk, in het introductiejaar er iets anders uitziet dan men gewend was